

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра музичного мистецтва та звукорежисури

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК.04 ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 Культура і мистецтво
022 Дизайн
Дизайн
другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології Єрмакова Світлана Станіславівна	+380982101888	ermakovasvitlana/2021@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Викладання курсу «**Психологія творчості**» зумовлено специфікою Факультету мистецтва і дизайну у Міжнародному гуманітарному університеті і спрямовано на розкриття проблеми формування творчої особистості та ознайомлення зі психологічними засадами і теоріями творчості.

Мета дисципліни «**Психологія творчості**» - надання знань щодо специфіки творчої діяльності і особливостей та закономірностей творчого процесу; передбачена концентрація особливої уваги на аналізі природи творчої особистості антропологічний вимір, а також ознайомлення із засадними психологічними теоріями творчості.

Передумови для вивчення дисципліни: Психологія, Фах.

2. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

У процесі реалізації програми дисципліни «Психологія творчості» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 10. Вміння переконливо демонструвати споживачу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного креативного продукту.

СК 12. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення тематичного матеріалу, вільно і впевнено презентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу

Навчальна дисципліна «Психологія творчості» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

РН 2. Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.

РН 3. Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.

РН 11. Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.

РН 18. Планувати професійну діяльність у сфері дизайну відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку; провадити підприємницьку діяльність у сфері дизайну

РН 19. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у дизайнерську практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- дати чітке уявлення про розуміння ролі художньої творчості в історії культури;
- ознайомити з естетичними, мистецтвознавчими та етичними параметрами художньої творчості;
- розуміння видової специфіки мистецтва і художньої творчості у наукових розвідках ХХ ст.,
- визначити динаміку видоутворення мистецтва як стимулу концептуалізації проблеми художньої творчості.
- розуміння евристичної сутності художньої творчості;
- усвідомлення значення чинника новизни у творчому процесі;
- усвідомлення значення часового чинника у процесі художньої творчості.

Уміння:

- оперувати понятійно-категоріальним апаратом, сформованим у процесі психологічних досліджень творчості / художньої творчості;
- визначити динаміку еволюції творчої особистості;
- проаналізувати засадні етапи творчого процесу;
- розглянути феномен геніальності у логіці його історичного руху;
- проаналізувати проблему спадковості у співвідношенні з явищами таланту та геніальності;
- продемонструвати свою обізнаність з основними західноєвропейськими та українськими психологічними теоріями ХХ ст.

Навички:

- бути здатним продемонструвати вміння аналізу щодо стану розвитку творчої особистості, надавати практичні рекомендації забезпечення ефективності розвитку творчого потенціалу особистості;

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	28	14	78	I	I	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)			
	разом	лекц.	практ	с.р
1	2	3	4	5
Модуль 1				
Тема 1. Структурна модель творчості та її понятійний апарат.	22	2	8	12
Тема 2. Психологічна характеристика творчої особистості та її структури. Теоретичні пошуки на теренах проблеми творчості.	22	2	8	12
Тема 3 Феномен геніальності: історія проблеми. Феномен геніальності як «зворотній бік титанізму»: геніальність та божевілля. Творча особистість і проблема спадковості: логіка взаємозв'язку.	18	2	4	12
Тема 4. Творча особистість і її зв'язок з віковим чинником.	16	2	2	12
Тема 5. Стимули творчої особистості.	14	2	2	10
Тема 6. Творчий процес: досвід теоретичного аналізу. Структура процесу художньої творчості: загальна характеристика. Процес художньої творчості в динаміці видів.	14	2	2	10
Тема 7. Організація творчої діяльності в освітньому процесі.	14	2	2	10
Форма контролю – екзамен				
Разом	120	14	28	78

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Дисципліна «Психологія творчості» забезпечена навчально-методичним матеріалом за темами для виконання практичної та самостійної роботи, методичними рекомендаціями до виконання завдань, рекомендованою (основною і додатковою) літературою, зокрема в електронному вигляді, розроблені критерії оцінювання. Освітній процес відбувається в аудиторіях, що забезпечені доступом до Інтернет-мережі з використанням сучасного інформаційно-комунікаційного обладнання (комп'ютери, мультимедійна дошка, проектор), інформаційних систем (веб-сайт університету, он-лайн сервіс і ресурси бібліотечних каталогів, репозитарій).

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Психологія творчості» включаються:

1. Опрацювання інформаційних джерел відповідно до зазначених у програмі тем.
2. Виконання завдань до практичних, семінарських занять.
3. Опрацювання матеріалу, що винесений на самостійне вивчення.
4. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.
5. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та завдання до самостійної підготовки.

№	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Презентація</i> Експонування навичок	12
2	<i>Презентація</i> Експонування навичок	12
3	<i>Презентація</i> Експонування навичок	12
4	<i>Реферат</i> Практичне (письмово)	12
5	<i>Есе за обраною темою</i> Експонування навичок	10
6	<i>Створення сценарію до відео на обрану тему.</i>	10
7	<i>Створення відео на обрану тему</i>	10
Всього		78

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	60%
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (проект)	20%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзамену.	20%

Методи діагностики знань (контролю)	прослуховування; демонстрація навичок, усне пояснення, індивідуальне прослуховування; робота у групах; ансамблева гра, виконання практичних завдань, екзамен
--	--

Екзамен передбачає наявність та експонування виконаних практичних завдань.

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на лекційних та практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка засвоєного матеріалу, тощо	20
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка індивідуальних практичних завдань за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення та аналіз матеріалів виконаних завдань	15
1.4. Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (проєкту)	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів проєкту.	20
Разом балів за поточний контроль			80
Підсумковий контроль: екзамен			20
Всього балів			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (ДЛЯ ЕКЗАМЕНУ)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував практичні завдання за заданою тематикою, проявляє активність і творчий підхід у навчанні;
- «добре» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, понять, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та практичних заняттях, має виконані практичні завдання, демонструє навички за заданою тематикою, проявляє активність і творчий підхід у навчанні;
- «добре» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного та практичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних понять, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних практичних завдань, та активність у навчанні;
- «задовільно» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних практичних завдань;
- «задовільно» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює інтуїтивно, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, здатний частково демонструвати професійні навички, має частково виконані практичні завдання до самостійної роботи;
- «незадовільно з можливістю повторного складання» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	добре	
74-81(6-7)	C	задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E	незадовільно	не зараховано
35-59 (3)	FX		
1-34 (2)	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гузій Н.В. Психофізіологічні основи творчості: конспект лекції з курсу «Основи педагогічної творчості» / Наталія Василівна Гузій. – Київ, УДПУ ім. М.Драгоманова. 1995. 18 с.
2. Клименко В.В. Психологія творчості / Віктор Васильович Клименко. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 480 с.
3. Митник О.Я. Творча особистість. Методичні рекомендації / Олександр Якович Митник. Київ, НПУ ім. М. Драгоманова. 2002. 28 с.
4. Митник О. Я. Психологія навчання як цілісного творчого процесу / О. Я. Митник // Відкритий урок 2005. № 23-24. С. 34-36.

Допоміжна

1. Митник О.Я. Як навчити дитину мистецтва мислення / Олександр Якович Митник. К. : Початкова школа, 2006. 104 с.
2. Митник О.Я., Шпак В.І. Народження нестандартного уроку. К., 1995. 54 с.
3. Помиткін Е.О. Психологія духовного розвитку особистості і: монографія. К. 2005.